

Numulární ekzém v pediatrické praxi

MUDr. Nina Benáková, Ph.D.

Dermatovenerologická klinika VFN a 1. LF UK Praha

Dermato-alergie Immuno-Flow, Praha

Numulární ekzém je v pediatrické praxi relativně častý. Diagnostika a diferenciální diagnostika mohou být náročné. Předpokladem úspěchu je nejen správně zvolená a prováděná léčba, ale rovněž vhodná a pravidelná péče o kůži. Základními léky pro obnovení a udržení funkce kožní bariéry jsou emoliencia. Hlavními protizánětlivými léky jsou středně silné lokální kortikoidy s dobrým terapeutickým indexem. Způsob používání těchto extern je pro výsledek léčby stejně důležitý jako správná volba léku, proto jsou pro praxi krátce rozebrány strategie a režimy této léčby.

Klíčová slova: numulární ekzém u dětí, diferenciální diagnostika, strategie léčby.

Nummular eczema in pediatric practice

Nummular eczema is quite frequent in paediatric practice. Diagnostics and differential diagnostics can be challenging. Differential diagnosis is presented in a tabular overview. Right chosen and properly done treatment as well as appropriate and regular skin care are prerequisites for treatment success. Emollients are the basic drugs for restoring and maintaining skin barrier function. Topical corticosteroids of moderate strength with good therapeutic index are the main anti-inflammatory drugs. The way, how these topicals are used, is for the result of therapy as important as the correct choice of drug, therefore the strategies and regimens of their use in practice are briefly discussed.

Key words: nummular eczema in children, differential diagnosis, treatment strategy.

Úvod

Numulární ekzém pediatrii nepochybně vídají často. Může být zaměněn za tineu a pak léčen antimykotiky, bez většího efektu. Diferenciální diagnostika je pestrá. Ve většině případů je však diagnostika zvladatelná zhodnocením anamnézy a klinického obrazu, bez nutnosti laboratorních či jiných vyšetření. Předpokladem úspěchu léčby je nejen lékem správně zvolená a pacientem správně prováděná léčba, ale rovněž vhodná a pravidelná péče o kůži.

Etiopatogeneticky představuje numulární ekzém (syn. numulárně mikrobiální ekzém, diskoidní ekzém, numulární dermatitida) chorobu nejednotnou, heterogenní, kde jsou v popředí mikrobiální vlivy. Nejedná se o infekci, působení mikrobů se předpokládá

nepřímé, zprostředkované reakcí buněčné imunity na antigeny mikrobů (IV. typ). Tomu odpovídá i cytokinový profil, jež je obdobný jako u reakce pozdní přecitlivělosti (ekzémový podtyp, IV a). Uplatňovat se mohou jak mikrobi na kůži, tak ze vzdálených ložisek – *fokusů*, zejména horních cest dýchacích. Ke zhoršujícím faktorům patří suchá kůže a atopická diatéza (2, 3, 8).

Klinický obraz je charakteristický svou konfigurací, tedy uspořádáním projevů ve tvaru mince (nummulus = mince). Jedná se o oválná, dobře ohraničená, růžová až sytě červená ložiska s papulami a deskvamací tvořící erytematoskvamózní obraz (2, 8). V akutní fázi nabývá obraz erozivně mokvajícího charakteru – vezikuly, mokvání, eroze a krusty (2, 8). U dětí se lokalizuje nejčastěji

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research in Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: *Pediatr. praxi.* 2025;26(2):92-96

<https://doi.org/10.36290/ped.2025.018>

Článek přijat redakcí: 7. 2. 2025

Článek přijat k tisku: 20. 3. 2025

MUDr. Nina Benáková, Ph.D.

kozni@seznam.cz